

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Kateřinou Mrázovou, Ph.D. v právní věci

žalobce: **P. B.**
bytem X

proti
žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje, Odbor právní a Krajský živnostenský úřad**
sídlem třída Tomáše Bati 21, 760 01 Zlín

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 11. 2022, č. j. KUZZL 86097/2022, sp. zn. KUSP 59058/2022 PŽÚ,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora specifikovaného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Magistrátu města Zlína, Odbor právní – přestupkové oddělení, ze dne 1. 6. 2022, vypraveného dne 2. 6. 2022, č.j. MMZL 108893/2022, sp. zn. MMZL 141999/2020,

č. př. 866/2020př. (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“ nebo „prvostupňové správní rozhodnutí“).

2. Prvostupňovým správním rozhodnutím byl žalobce uznán vinným z úmyslného spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), kterého se dopustil tím, že dne 21. 9. 2020 kolem X hodin ve Zlíně, v ulici N. I č. p. X, úmyslně udeřil svou tchyni M. V. otevřenou dlaní do levé tváře. Za tento přestupek mu byl uložen správní trest pokuty ve výši 1000 Kč podle § 7 odst. 4 písm. b) přestupkového zákona a § 35 písm. b) a § 46 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový řád“). Současně byla žalobci uložena povinnost nahradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.

II. Shrnutí žalobní argumentace

3. Žalobce v žalobě namítal, že oba správní orgány nesprávně vyhodnotily provedené důkazy, když nevzaly v úvahu důkazy svědčící v jeho prospěch, a nezohlednily všechny okolnosti vyplývající ze správního spisu. Se závěry správních orgánů žalobce nesouhlasil, pokládal je za nesprávné a působící mu křivdu, protože to byl on, kdo byl napaden. Žalobce protiprávně nejednal, měl právo na styk s dětmi (byly zmanipulovány matkou) a při napadení tchyní M. V. se pouze bránil tak, že se po ní jednou ohnal rukou.
4. Jelikož byly ignorovány důkazy svědčící v jeho prospěch, v žalobě zdůraznil některé důkazy. V úředním záznamu Policie České republiky ze dne 21. 9. 2020 (den incidentu) jsou zaznamenány výpovědi tchyně M. V. i bývalé manželky žalobce A. B., které shodně popsaly jednání poškozené tak, že žalobce plácla po rameni. Žalobce neumí stanovit intenzitu úderu M. V., kterým mu způsobila pohmoždění ramene, tak, jak bylo uvedeno v předložené lékařské zprávě. Nešlo však o položení ruky, jak uváděla M. V. později. Dokonce později uváděla i to, že chtěla žalobce odstrčit. Jelikož situaci popisovala více způsoby, je zřejmé, že lže. Lékaře žalobce navštívil až druhý den po práci, neboť se bolest stupňovala a není zvyklý chodit k lékaři s drobnostmi. Pohmoždění ramene žalobci způsobila M. V., do dveří ramenem nevrážel. Ostatně na záznamu nejsou slyšet žádné rány do dveří, které by musel mikrofon telefonu zaznamenat, protože manželka měla telefon v ruce, když zavírala dveře. Audionahrávku nevzal správný orgán vůbec v potaz, přitom zachycuje situaci nejméně zkresleně. Tento důkaz zpochybňuje věrohodnost výpovědi poškozené i její dcery svědkyně B. Na audiozáznamu rovněž není slyšet ani to, že M. V. dvakrát řekla, aby N. nechal nebo pustil, jak později uvedla do protokolu. Ze zvukového záznamu je naopak patrná reakce žalobce: „Co si to dovolujete?“ a „Vy jste mě normálně napadla“. Pokud by mu poškozená položila jen ruku na rameno, tak by jistě takto nereagoval. Žalobce navíc neměl tušení, že si manželka vše nahrává. Úder, kterým M. V. žalobce napadla, nebyl na zvukovém záznamu slyšet, protože manželka i dcera hystericky křičeli. Dalším důvodem bylo to, že žalobce měl na sobě jednu nebo dvě vrstvy oblečení a pokud tělo není nahé, úder nemůže být v hluku slyšet. Naopak úder žalobce vůči M. V. je slyšitelný, protože šlo o plesknutí ruky o holou kůži, což se stalo v blízkosti záznamového zařízení. Žalobce se pouze bránil probíhajícímu útoku a je přesvědčen, že kdyby se pohotově nebránil, M. V. by pokračovala v útoku a pro žalobce by bylo těžké se dostat z nevýhodné pozice v kleku na zemi.
5. I z napadeného rozhodnutí vyplývá, že správní orgán nepovažuje za pravděpodobné, že by M. V. položila žalobci pouze ruku na rameno (proč by to ve vyhrocené situaci dělala),

přesto dovodil, že se v případě žalobcova úderu vůči poškozené nejednalo o nutnou obranu. Správní orgán dále dovodil, že pohmoždění ramene žalobce nelze přisuzovat jednání M. V., protože žalobce nevyhledal lékařské ošetření ihned po incidentu, ale až druhý den v odpoledních hodinách. S těmito závěry žalobce nesouhlasil. V podobné situaci nikdy nebyl, a proto ho nenapadlo, že musí vyhledat lékaře ihned, aby měl důkazy pro přestupkové řízení. Lékaře totiž vyhledal až při přetrvávajících obtížích druhý den. Nelze z toho dovodit, že za zhmoždění ramene žalobce není M. V. odpovědná. Žalobcova tvrzení jsou zcela konzistentní, na rozdíl od výpovědi poškozené V. a svědkyně B. Agresorem a viníkem celého incidentu je právě M. V., která na žalobce zaútočila jako první.

6. Dále žalobce upřesňoval, že nevěděl, že je ještě nikdo jiný v bytě, konkrétně tchyně, byl ohnutý, klečel na jednom kolenu (manželka i tchyně tvrdili, že klečel na dceři), obouval dceři boty a v tom jej někdo napadl úderem do ramene. Instinktivně se ohnal po útočníkovi tak, aby v útoku nepokračoval, netušil, kdo ho napadl. Začal se zvedat, a proto rukou dosáhl pouze do výšky cca 150 cm, pročez M. V. zasáhl do krku a spodní čelisti, neboť ta je relativně malého vzrůstu. Žalobce nebyl v nestabilní poloze, klečel na jednom kolenu, druhou nohu měl na podlaze a obě ruce měl u země, protože dceři zavazoval tkaničky. Úder od M. V. na rameno mu šel přímo shora, pročez nemohl ztratit rovnováhu. M. V. tvrdila, že křičela „Přestaň“, nic takového ale na audiozáznamu není zachyceno.
7. Hodnocení důkazů provedl žalovaný naprosto tendenčně, jednostranně a bez zájmu rozhodnout věc spravedlivě a nestranně, neboť ignoroval žalobcův popis incidentu, který je od počátku stejný. Žalobce nikdy nepopíral, že uhodil M. V. Naopak manželka a tchyně několikrát změnili popis incidentu. Žalobce dceři nijak neubližoval. Manželka nepřipravila dceru na styk, děti pro ni nejsou důležité, a místo toho se raději věnovala telefonátu. Realizace práva na styk s dětmi není ničím nezákonným.
8. Žalovaný nepochopil principy nutné obrany. Neadekvátnost obrany žalobce dovozoval z toho, že žalobce je muž a velkého vzrůstu, a také posuzoval sílu úderů žalobce a M. V. Vůbec nezohlednil, že žalobce byl sehnutý, v pokleku, takže nevěděl, kdo na něj útočí. Úder M. V. ho zaskočil a následovala jeho bezprostřední instinktivní reakce. Obrana musí být důraznější než útok, aby útok odvrátila. Žalobce udeřil M. V. pouze jednou, nešlo o opakované údery. Pokud žalovaný dovodil, že úder žalobce vůči M. V. byl veden s cílem zabránit jakémukoliv dalšímu bránění mu v tom, aby si děti odvedl, tak zcela pominul, že v té době již byl syn na chodbě připraven k odchodu a dceru žalobce obouval, takže by mu v odchodu s dětmi už nikdo nezabránil, pokud by nedošlo k úderu od M. V. Závěry a dedukce žalovaného postrádají podle žalobce logiku.
9. Žalobce dále rozsáhle citoval k nutné obraně obecnou teorii z literatury i judikatury trestních soudů. Ke své věci pak uvedl, že takto mělo být posouzeno jednání jeho i M. V. Ta na něj zaútočila jako první, tedy úderem ruky na jeho rameno v okamžiku, kdy byl v pokleku na zemi, tedy oproti ní níže. Měl ztíženou pozici, pročez nemohl vykřývat případné další údery nebo jim uhýbat. Šlo o útok na jeho zdraví a důstojnost. Měl pouze tři možnosti: útok mohl ignorovat, mohl utéci, anebo se mohl bránit. Zákon připouští možnost, aby se napadená osoba bránila za podmínky, že její obrana není nepřiměřená způsobu útoku. M. V. na žalobce zaútočila holýma rukama, žalobce se rovněž holýma rukama útoku bránil. Z odborné literatury vyplývá, že obrana musí být důraznější než útok, a není tak požadována naprostá proporcionalita. V okamžiku napadení nemá člověk hlavu dostatečně chladnou, naopak ho vyburcují emoce a

instinkty. Na úder od M. V. žalobce zareagoval intuitivně úderem otevřenou dlaní (fackou), šlo tedy o reakci zcela zjevně přiměřenou. Pokud by se nejednalo o nutnou obranu, musela by být obrana žalobce zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku (například obrana se zbraní nebo opakované údery). Zranění poškozené je třeba přičítat pouze jejímu jednání, když protiprávně zaútočila na žalobce jako první.

10. Žalobce soudu navrhl, aby napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobce v žalobě uplatnil v podstatě totožné námitky jako v odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí, a protože žalovaný trvá na svých závěrech v napadeném rozhodnutí, tak v podrobnostech odkázal právě na tyto své závěry obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí.
12. K podané žalobě se žalovaný vyjádřil dále tak, že správní orgány vyhodnotily provedené důkazy a podklady správně a ve věci vyvodily zcela správné skutkové závěry. Z ničeho nebylo možné dovodit, že by M. V. měla úmysl napadnout žalobce tak, aby mu způsobila zranění. Naopak jednala ve snaze zabránit jeho nátlaku na vnučku, která v reakci na svého otce (žalobce), intenzivně křičela. Žalovaný se také vyjádřil k intenzitě vedených útoků. Současně uvedl, že v řízení nebylo ničím prokázáno, že zranění ramene žalobce způsobila M. V. Nejpravděpodobnější verze vzniku zhmoždění jeho ramene by mohla být z důvodu vrážení do dveří, kdy se žalobce tlačil do dveří bytu A. B. a narážel do nich ramenem. Námitku nutné obrany žalobce uplatnil již v odvolání a žalovaný se s ní řádně vypořádal. Z provedeného dokazování vyplynulo, že agrese žalobce byla spíše odplatou za snahu M. V. odradit ho od jeho konání, a nikoliv snahou o odvrácení trvajícího útoku. Pokud se M. V. žalobce dotkla rukou nebo ho plácla rukou, anebo ho uhodila rukou do ramene, pak k opakovaným úderům nedošlo a nelze učinit závěr o tom, že šlo o útok trvající. Žalobce nesplnil zákonné podmínky jednání v nutné obraně. Ze všech okolností vyplývajících ze spisového materiálu vyplývá jednoznačný závěr o vině žalobce ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. přestupkového zákona.
13. S ohledem na výše uvedené žalovaný soudu navrhl, aby žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV. Posouzení věci krajským soudem

14. Soud v souladu s § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i předcházející rozhodnutí prvostupňového správního orgánu, včetně řízení předcházejících jejich vydání, a shledal, že **žaloba není důvodná.**
15. Krajský soud nejprve ověřil skutková zjištění a závěry správních orgánů ze správního spisu. Z oznámení přestupku (24. 9. 2020) a úředního záznamu Policie České republiky ze dne 21. 9. 2020 bylo prokázáno, že se žalobce dne 21. 9. 2020 kolem 16,00 hodin dostavil k bytu tehdejší manželky (v rozvodovém řízení) svědkyně A. B., v ulici X, aby vyzvedl obě nezletilé děti a odešel s nimi na basketbalový trénink. Nezletilý syn F. B. (nar. X) s odchodem s otcem na kroužek souhlasil a k odchodu byl připraven, avšak nezletilá dcera N. B. (nar. X) s otcem nechtěla odejít, hlasitě brečela, opakovala, že nikam nechce jít, a že chce být s matkou, což žalobce nijak nerespektoval a začal jí obouvat

boty, přitom u ní klečel. Poškozená M. V., babička nezletilé dívky, se na to již nemohla dívat a na obranu vnučky přistoupila k žalobci a plácla ho po rameni s tím, aby vnučku nechal být a přestal jí obouvat. Na to žalobce reagoval tak, že babičku nezletilé dívky silně udeřil otevřenou dlaní do oblasti levé tváře a krku tak, že se následně ještě udeřila hlavou do kovových zárubní dveří. Obě děti pak utekly se schovat do bytu, poškozená M. V. se snažila zavřít dveře od bytu přes odpor žalobce, který narážel do dveří, aby nešly zavřít, a svědkyně A. B. z obav o své zdraví a zdraví své rodiny přivolala policii. Jakmile to žalobce zaregistroval, odešel před dům čekat na příjezd policejní hlídky. Provedená skutková zjištění dále vyplývají z protokolu o projednání přestupku, výpovědi svědkyně A. B. a poškozené M. V., a také žalobce, dále z podání vysvětlení všech uvedených osob, svědecké výpovědi nezletilého F. B., sdělení OSPOD při Magistrátu města Zlín ze dne 6. 8. 2021, písemného podání poškozené M. V. a svědkyně A. B., audionahrávky z proběhlého incidentu, a též z předložených lékařských zpráv. Jednotlivé podklady a důkazy provedené v této věci tvoří součást správního spisu, na který soud pro stručnost odkazuje. Také odkazuje na obsah prvostupňového i druhostupňového správního rozhodnutí, v nichž byly rozhodné důkazy a podklady detailně popsány, a to včetně závěrů, které z nich byly učiněny.

16. K průběhu správního řízení soud ještě ze správního spisu zjistil, že o předmětném přestupku rozhodoval Magistrát města Zlína celkem dvakrát. Poprvé uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku rozhodnutím ze dne 26. 10. 2021, sp. zn. MMZL 141999/2020, č. př. 866/2020 př. Toto rozhodnutí bylo posléze k odvolání žalobce zrušeno rozhodnutím Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 14. 2. 2022, č. j. KUZL 12675/2022, sp. zn. KUSP 85333/2021 PŽÚ, s tím, že prvostupňové správní rozhodnutí se opíralo o neprovedené důkazy (audionahrávka, výpověď nezletilého F. B., zpráva OSPOD, jenž byly do spisu založeny až po provedeném ústním jednání), pročez muselo být jako nezákonné zrušeno a věc byla prvostupňovému správnímu orgánu vrácena k novému projednání. Prvostupňový správní orgán následně své pochybení napravil a ve věci nařídil ústní jednání za účelem provedení dokazování. Magistrát města Zlína znovu ve věci rozhodl dne 1. 6. 2022 a žalobce uznal vinným ze spáchání předmětného přestupku. Následně podané odvolání žalobce bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 7. 11. 2022 zamítnuto a prvostupňové správní rozhodnutí ze dne 1. 6. 2022 potvrzeno. Pro úplnost soud uvádí i další zjištění ze správního spisu, konkrétně že řízení ohledně jiných skutků žalobce a svědkyně A. B. (dle § 7 odst. 1 písm. a) a písm. c) bod 3. přestupkového zákona) bylo zastaveno podle § 86 odst. 1 písm. c) přestupkového zákona, neboť spáchání skutků jim nebylo prokázáno (rozhodnutí Magistrátu města Zlína, odbor právní – přestupkové oddělení, ze dne 26. 10. 2021, sp. zn. MMZL 141999/2020, č.př. 1106, 1107/2020př., v právní moci vůči žalobci dne 16. 11. 2021 a vůči svědkyni A. B. dne 12. 11. 2021).
17. Podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. přestupkového zákona se dopustí fyzická osoba přestupku tím, že úmyslně naruší občanské soužití tak, že se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání. Pod body 1 až 3 citovaného ustanovení je proveden výčet jednání, která jsou bez dalšího považována za hrubé jednání. Jedná se o vyhrožování újmou na zdraví, křivé obvinění z přestupku a použití schválnosti. Jelikož není možné vymezit všechna eventuálně možná hrubá jednání, zákonodárce stanovil tzv. zbytkové ustanovení, které subsumuje všechna ostatní hrubá jednání, která nejsou výslovně uvedena (§ 7 odst. 1 písm. c) bod 4. přestupkového zákona).
18. K naplnění skutkové podstaty tohoto přestupku je třeba, aby šlo o hrubé jednání způsobilé narušit občanské soužití. K subsumpci určitého jednání pod skutkovou

podstatu tohoto přestupku je třeba splnění dvou podmínek: za prvé, musí jít o jednání narušující občanské soužití (jde o souhrn pravidel chování, jejichž zachování, a to nad rámec právních norem, je nutnou podmínkou klidného a spořádaného soužití občanů v daném místě, čase a situaci); za druhé musí jít o jednání hrubé, které překračuje rámec pouhé nevhodnosti či nesprávnosti (srov. rozsudek NSS ze dne 9. 10. 2007, č. j. 1 As 26/2007–60). V případě žalobce šlo o neomluvitelné značně hrubé a násilné jednání (bezohledné vůči starší a slabší ženě), překračující všechny meze nevhodnosti a nesprávnosti, narušující klidné občanské soužití, a to za přítomnosti malých dětí, které z jeho jednání byly vyděšené.

19. Podle § 15 odst. 1 přestupkového řádu se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek vyžaduje zavinění. Postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. přestupkového zákona je však v případě posuzovaného přestupku vyžadováno úmyslné zavinění.
20. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že provedeným správním řízením bylo spolehlivě prokázáno, že se žalobce dopustil přestupku proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. přestupkového zákona tím, že dne 21. 9. 2020 kolem X hodin ve Zlíně na ulici N. č. p. X úmyslně udeřil svoji tchyni M. V. otevřenou dlaní do levé tváře a krku. To vyplynulo z řádně provedeného dokazování a následného vyhodnocení provedených důkazů jednotlivě i ve vzájemných souvislostech, z čehož pak správní orgány vyvodily i správné skutkové závěry. To, že žalobce úmyslně udeřil svoji tchyni M. V. otevřenou dlaní do levé tváře a krku vyplynulo nejen z výpovědi poškozené M. V. a svědkyně A. B., ale také ze svědecké výpovědi nezletilého F. B., audionahrávky z incidentu a ze samotného tvrzení žalobce. Ten ovšem namítal, že jako první na něj zaútočila tchyně M. V. a udeřila ho do ramene, kdy mu pohmoždila rameno, a žalobcův následný úder otevřenou dlaní na levou tvář a krk poškozené M. V. byl pouze nutnou obranou, která není protiprávní. Uvedené argumentaci žalobce nebylo možné přisvědčit, neboť z provedeného dokazování nevyplývala.
21. Z provedeného dokazování nepochybně vyplynulo, že ke kontaktu mezi žalobcem a poškozenou M. V. skutečně došlo. M. V. přistoupila k fyzickému kontaktu za účelem pomoci své vnučce, aby podpořila naléhání na žalobce, aby vnučku nechal být, neobouval ji a nechal ji v klidu doma matkou. Z jejího jednání a konečně ani z provedených důkazů není možné dovodit, že by měla M. V. úmysl napadnout žalobce tak, aby mu způsobila zranění. Naopak jednala ve snaze zabránit nátlaku žalobce na její vnučku, která v reakci na žalobce (svého otce) hlasitě křičela a odmítala s ním odejít. Úmysl fyzicky napadnout žalobce se u M. V. jeví jako nelogický nejen z důvodu proporčních rozdílů jejich postav (žalobce uvedl, že měří asi 193 cm a váží přes 120 kg, u tchyně pak odhadoval, že měří 165 cm a váží asi 65 kg), rozdílné síly mladého muže a starší ženy, ale také pro obávanou až násilnou povahu žalobce, kterého se jednotliví členové rodiny obávali (například nezletilý syn ve svědecké výpovědi uvedl, že je mnohem klidnější bydlení nyní bez otce, pouze s matkou, neboť otec často křičel, bouchal do stolu a někdy jeho i matku bil). Za těchto okolností nelze jakkoliv dovozovat, že by M. V. mohla mít úmysl napadnout žalobce. I vzhledem k pracovním zkušenostem žalobce, coby občasného vyhazovače v nočním klubu, se nemohla poškozená M. V. domnívat, že by si případným útokem na žalobce zjedнала pořádek a ochránila vnučku před ním. Muselo jí být předem jasné, že by to nedopadlo dobře. Proto je těžko myslitelné, že by poškozená M. V. zaútočila na žalobce tak, jak to žalobce tvrdil, a chtěla mu způsobit zranění.

22. Od počátku poškozená uváděla, že žalobce klečel na zemi při obouvaní vnučky a ona k němu přistoupila ve snaze pomoci vnučce a zamezit tomu, aby jí žalobce dále obouval a odvedl, načež ho plácla po rameni. Totéž potvrdila i svědkyně A. B. Později tuto situaci obě upřesňovaly tak, že se poškozená M. V. jen dotkla levého ramene žalobce a žádala ho, aby nezletilou vnučku N. pustil nebo ji nechal být. V tom se žalobce napřímil a udeřil M. V. do obličeje a krku.
23. Intenzitou tvrzeného útoku M. V. vůči žalobci se správní orgány rovněž zabývaly, přitom žalovaný dospěl k závěru, že úder, jenž by byl způsobit žalobci rameno, by musel dosahovat takové intenzity, která by musela být jednak zaznamatelná na audionahrávce, a jednak by žalobce jistě musel po takovém úderu ztratit rovnováhu, neboť se v daném okamžiku nacházel v nestabilní poloze v pokleku na zemi. To se však v daném případě nestalo. Současně nebylo ničím prokázáno, že by údajné zranění ramene žalobce způsobila M. V. Z provedeného dokazování dále vyplynulo, že po napadení M. V. došlo ještě k jistému přetahování dospělých osob u dveří do bytu, kdy svědkyně B. i poškozená V. shodně uvedli, že se žalobce tlačil do těchto dveří a narážel do nich ramenem. Z obecné logiky tedy vyplývá jako nejpravděpodobnější verze, že zhmoždění ramene žalobce bylo způsobeno narážením do dveří. Soud pokládá tuto verzi ve shodě s žalovaným za velmi pravděpodobnou, a to na rozdíl od verze předkládané žalobcem, že mu zranění způsobila M. V. Pro to nesvědčil žádný důkaz. Pokud žalobce klečel na zemi a M. V. stála u jeho osoby, mohla jej jediné plácnout shora po rameni nebo do něj rukou žduchnout. Nemohlo se však jednat o napadení razantním úderem. Jejím úmyslem nebylo žalobce napadnout nebo vyvolat další spor, nýbrž ochránit nezletilou vnučku před agresivním naléháním žalobce, aby s ním nezletilá odešla. To ostatně také potvrdil nezletilý F. B. ve své výpovědi, kdy uvedl, že otec (žalobce) „tahal“ nezletilou N. a ta s ním nechtěla jít. Nelze si nepovšimnout, že při incidentu dne 21. 9. 2020 učinil žalobce v podstatě první útok vůči nezletilé dceři N., kterou začal proti její vůli tahat, obouvat a nutit k odchodu s ním. Žalobce dokládal lékařskou zprávu z traumatologie Krajské nemocnice Tomáše Bati ve Zlíně ze dne X v X hodin, z níž není patrné žádné vážné zranění jeho ruky či ramene (levé rameno bez traumatických změn, otoku a oděrek, konstatována pouze kontuze - palpační bolestivost nad acromiem).
24. Skutkové závěry byly potvrzeny mimo jiné i dodatečně provedenými důkazy, a to zprávou OSPOD ze dne 6. 8. 2021, z níž vyplývá, že se obě nezletilé děti F. B. a N. B. vyjádřili k incidentu ze dne 21. 9. 2020 a potvrdili protiprávní jednání žalobce. Obdobně se vyjádřil nezl. F. B. i u výsledku před policejním orgánem dne 30. 11. 2020. Tato výpověď pak korespondovala s obsahem audionahrávky, z níž mimo jiné vyplynulo, že ihned po incidentu se ptal nezletilý F. B. babičky M. V., zda je v pořádku, z čehož bylo také možné dovodit, že vůči ní bylo hrubě jednáno. Na audiozáznamu byl jasně zachycen také křik nezl. N. B., která nechtěla s žalobcem nikam odejít, a dále zde byl slyšet pouze jeden úder otevřenou dlaní žalobce vůči M. V.
25. Pokud žalobce uváděl, že správní orgány jednostranně a nesprávně hodnotily všechny provedené důkazy, aniž by vzaly v úvahu důkazy svědčící v jeho prospěch, pak nijak neupřesnil, které důkazy byly nesprávně hodnoceny a v jakém směru a jaké konkrétní důkazy nebyly v jeho prospěch vzaty v úvahu. Soud má ve shodě s žalovaným za to, že správní orgány v souladu se zákonem vyhodnotily provedené důkazy jednotlivě i ve vzájemných souvislostech a dospěly ke zcela správným skutkovým zjištěním. Naopak skutková tvrzení žalobce neodpovídala provedenému dokazování. Ve věci byly zohledněny všechny okolnosti daného incidentu tak, jak vyplynuly ze správního spisu.

Žalobce se snažil prosadit svou verzi skutkového děje, která by lépe odpovídala právnímu hodnocení jeho jednání jako jednání v nutné obraně ve smyslu § 25 přestupkového řádu. Uváděl, že to byl on, kdo byl napaden, a že se sám ničeho protiprávního nedopustil, pouze chtěl realizovat právo na styk se svými dětmi. K tomu soud uvádí, že žalobce má coby otec právo na styk se svými nezletilými dětmi, nicméně hrubý a agresivní způsob, kterým si ho na dětech a jejich matce vymáhá, je zcela nepřijatelný. Sám dává zcela nevhodným chováním špatný příklad dětem.

26. K uplatněným žalobním námitkám soud ještě doplňuje, že M. Vaňková nemusí přímo lhát, když popisuje incident vícero způsoby (nejprve uvedla, že žalobce plácla po rameni, později uvedla, že mu položila ruku na rameno), protože šlo o velmi vypjatou a stresující situaci a její jednotlivé momenty si nemusí zcela přesně vybavit. Pokud žalobce plácla po rameni nebo mu položila ruku na rameno, nemusí být mezi těmito činnostmi zcela zásadní rozdíl, přitom je však zřejmé, že žádná z nich nebude představovat takový útok či úder, jenž by mohl žalobci způsobit zranění ramene. Žalobce také zpochybnil to, že by vrážel ramenem do dveří, protože by to jinak bylo zachyceno na audiozáznamu. Tam však žádné rány do dveří nejsou slyšet, a to i přesto, že jeho manželka měla telefon asi v ruce, když zavírala dveře od bytu. Soud nemohl uvedené argumentaci žalobce přisvědčit, stejně tak ani jeho tvrzení, že audiozáznam z incidentu nebyl vzat v úvahu jako důkaz. Mikrofon v telefonu nemusel zaznamenat žádné rány do dveří vzhledem k tomu, že se žalobce nacházel na opačné straně dveří na schodišti a v bytě byl velký hluk od křičících dětí a manželky žalobce. Ostatně i žalobce uvedl, že po facce, kterou dal paní V., začala manželka hystericky rvát, telefonovat na policii a následně žalobce málem udeřila dveřmi, neboť stál mezi nimi. Žalobce také zcela nedůvodně uvedl, že audiozáznam z incidentu zpochybňuje výpověď poškozené M. V. a její dcery svědkyně A. B. Například uvedl, že zde není slyšet to, jak M. V. dvakrát řekla, aby N. nechal nebo ji pustil, jak to uvedla do protokolu. Uváděné sdělení M. V. je v rámci zkoumaného přestupku žalobce zcela bezvýznamné. Z logiky věci se M. V. vydala na pomoc křičící vnučce, a jestli u toho sdělila, že ji má žalobce nechat být anebo ji pustit, popř. toto jednou či dvakrát zopakovala, není rozhodné. Ze zvukového záznamu také žalobce vybral svoji reakci „Co si to dovolujete?“ a „Vy jste mě normálně napadla“ s tím, že neměl tušení, že si manželka incident nahrává, a že by takto nereagoval, pokud by mu tchyně položila pouze ruku na rameno. Podle soudu uvedené neprokazuje, že by Marie Vaňková napadla žalobce. Skutkové závěry v této věci byly učiněny na základě řetězce důkazů, které byly zákonným způsobem hodnoceny správními orgány jednak jednotlivě a pak v jejich souhrnu, pročez nelze přisvědčit metodě žalobce a účelovému „vyzobávání“ jen některých hodících se informací z konkrétního důkazu. Žalobce svoji reakci mohl klidně použít pouze na samotný dotyk ruky M. V. a nemuselo jít o faktické napadení žalobce. Jinak by zjevně nepoužil sousloví „normálně napadla“. Z dosavadních kontaktů s rodinou mohlo být žalobci známo i to, že si jeho manželka vzájemné kontakty nahrává. Žalobce také potvrdil, že na audionahrávce není slyšet první úder, jímž ho měla M. V. napadnout. Zdůvodňoval to hysterickým křikem manželky a nezletilé dcery a dále vrstvou oblečení, kterou měl na sobě. Lze tedy potvrdit, že jakýkoliv úder ze strany M. V. vůči žalobci zvuková nahrávka z incidentu neprokazovala. Naopak druhý úder, tj. ze strany žalobce vůči M. V., je velmi silně slyšet. Žalobce toto potvrdil, avšak s tím, že šlo o plesknutí na holou kůži a v blízkosti záznamového zařízení. Tímto úderem se dle svých slov pouze bránil probíhajícímu útoku, protože jinak by M. V. pokračovala v útoku vůči němu. Tato tvrzení žalobce však nebyla prokázána žádným ze shromážděných důkazů.

27. Žalobce dále nesouhlasil s výtkou správního orgánu týkající se toho, že nevyhledal lékařské ošetření ihned po incidentu tak, jak M. V. Učinil to až druhý den v odpoledních hodinách, protože dle správního orgánu nelze přisuzovat jeho pohmoždění ramene jednání M. V. Jelikož se žalobce s podobnou situací nesetkal, nenapadlo ho, že musí lékaře vyhledat ihned, aby měl důkazy pro přestupkové řízení. K argumentaci žalobce soud uvádí, že nemusí vyhledat lékaře ihned, to je potřebné pouze v případě zranění, kdy logicky pacient potřebuje skutečně ošetřit. Není-li zraněn, pak nemusí navštívit lékaře vůbec. Pokud tedy žalobce neměl žádné potíže ani zranění, neměl důvod, aby navštívil lékaře a požadoval od něj ošetření. Žalobce ještě uváděl, že se nenacházel v nestabilní poloze při pokleku a zavazování bot nezletilé dceři. Tomu lze těžko uvěřit, neboť každý při pokleku na koleno, dívání se na zem a zavazování bot odmítající osobě se dostává do rozhodně méně stabilní polohy než je tomu v případě stání nebo sezení. V případě tvrzeného úderu od M. V. by musel žalobce na chvíli ztratit rovnováhu nebo zavrát.
28. Podle soudu proběhlo hodnocení důkazů správními orgány v souladu se zákonem a nikoliv tendenčně, jednostranně nebo nespravedlivě. Pokud žalobce navrhoval k důkazu svůj účastnický výsledek, pak jej soud shledal nadbytečným. Žalobce měl opakovaně možnost ve správním řízení se vyjádřit, v případě svého výsledku by jen opakoval to, co již uvedl ve správním řízení a též v podané žalobě. Žalobce uváděl, že realizace práva na styk s dětmi není ničím nezákonným, s tím lze jistě souhlasit, nicméně žalobcem zvolené násilné jednání nelze považovat za běžné chování v rámci mezilidských vztahů a poklidného občanského soužití, a to tím spíše, dává-li takový špatný příklad chování nezletilým dětem.
29. Krajský soud po přezkoumání souladu obou správních rozhodnutí (tvoří jeden celek) s právními předpisy dospěl k závěru, že postup správních orgánů v přestupkovém řízení nevykazuje žádné vady (dle předloženého správního spisu), závěry správních orgánů mají oporu v provedeném dokazování a korespondují se zajištěnými podklady rozhodnutí (tvoří součást správního spisu).
30. Podle § 25 odst. 1 přestupkového řádu není přestupkem čin jinak trestný jako přestupek, jestliže jím někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný zákonem. Podle odstavce 2 citovaného ustanovení nejde o nutnou obranu, byla-li tato obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.
31. K námitce žalobce, že v jeho případě šlo o nutnou obranu, soud uvádí, že tuto uplatnil již v odvolání, přičemž žalovaný se s touto námitkou řádně vypořádal v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud nepokládá za pravdivé tvrzení žalobce, že posuzováním síly úderu obou aktérů incidentu došlo u žalovaného k nepochopení principů nutné obrany. Naopak, jedná se o jednu z více okolností, která je v této souvislosti posuzována. V řízení bylo zjištěno, že M. V. vůči žalobci fyzicky zasáhla (dotkla se jeho ramene nebo ho plácla po rameni), nebyl to ale dle všech zjištěných okolností zásah takové intenzity, aby jej bylo možné označit za útok trvající (§ 25 přestupkového řádu), úmyslný, protiprávní a nebezpečný pro společnost. Následná reakce žalobce (facka M. V.), pak byla odplatou za snahu M. V. pomoci vnučce a fyzickým zásahem jej odradit od jeho konání – obouvání nezletilé N. a odvedení ji z domova přes její odpor. Rozhodně však nešlo o snahu žalobce odvrátit trvající útok (podstatou nutné obrany je odvrácení nebezpečí – útoku; k tomu srov. rozsudek NSS ze dne 6. 2. 2008, č. j. 1 As 1/2008-172, nebo rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích ze dne 4. 5. 2015, č. j. 52 Ad 10/2014-77). M. V. žalobce uhodila nebo plácla rukou do ramene

(popřípadě se ho jen dotkla ve snaze oddálit ho od vnučky), přitom žalobce sám zcela nepodloženě uváděl, že další údery pouze předpokládal, nicméně k opakovanému bytí či plácnutí nedošlo. V této věci tedy nelze učinit závěr o tom, že šlo o útok trvajících, což je jedna ze zákonem předpokládaných podmínek, jež musí být splněna, aby se jednalo o nutnou obranu (§ 25 odst. 1 přestupkového řádu). Soud má tak ve shodě s žalovaným za to, že žalobce nesplnil zákonné podmínky jednání v nutné obraně, jak to vyžaduje přestupkový řád. Pokud jde o intenzitu útoku žalobce a jeho následky, pak tyto byly zcela zjevně neadekvátní a nepřiměřené k předchozímu jednání poškozené M. V. Úder žalobce vůči ní byl veden do nejcitlivější oblasti těla, do oblasti tváře a krku, a to takovou intenzitou, že poškozená neudržela rovnováhu a následkem úderu se ještě uderila do hlavy o kovové zárubně dveří. Šlo o tak silný úder, že poškozená následně vyplivla krev. To potvrdil i nezletilý F. B. ve své vědecké výpovědi. Jednalo se o zhmožděniny na krku a bolestivý posun krční páteře, jež si dle doložených lékařských zpráv vyžádal delší dobu léčení (viz lékařské zprávy založené ve správním spise).

32. Při posuzování intenzity útoku žalobce nelze pominout to, že žalobce takto jednal vůči starší osobě, ženě, osobě menšího věku, slabší svalové konstrukce a objektivně méně způsobil vyvinout fyzickou sílu, jíž by mohla žalobce atakovat tak, aby se musel bránit způsobem popsaným ve skutkové větě výrokové části prvostupňového správního rozhodnutí. Úder směřovaný na hlavu je v trestním právu považován za ten nejzávažnější a nejvíce ohrožující. Může způsobit vážné následky, někdy i smrt. Argumentaci žalobce jednáním v nutné obraně soud považuje za účelovou, neboť neodpovídá výsledkům provedeního dokazování, a tedy z něj vyvozeným skutkovým zjištěním. Soud se shoduje s žalovaným v tom, že incident bylo třeba vnímat v celém kontextu. Žalobce se domáhal toho, aby s ním nezletilá dcera přes její odpor odešla. Motivem M. V. byla ochrana této nezletilé tak, aby žalobce její vnučku nenutil k odchodu. Také z audiozáznamu je zjevné, že žalobce si přes odpor nezletilé dcery (pět let) projevoval hlasitým pláčem a křikem, snažil prosadit svou. Žalobce takto jednal ve vyhrocené situaci, která musela být extrémně náročná především pro přítomné nezletilé děti. Přesto žalobce chtěl za každou cenu prosadit svou, tedy aby s ním děti odešly. Nerespektoval stav ani vůči nezletilé dcery, což zřejmě dokresluje jeho nepřizpůsobivou povahu. Úder vůči M. V. měl především za cíl zabránit jakémukoliv dalšímu bránění žalobci v tom, aby si děti odvedl. Vše začalo necitlivým jednáním žalobce vůči nezletilé dceři, kdy si dryádnickým způsobem vynucoval styk, které si dítě nepřálo. M. V. se snažila jednat na podporu vnučky, její jednání nevykazovalo znaky útoku ve smyslu úmyslného protiprávního jednání, které by žalobce opravňovalo k jednání v nutné obraně. Domněnky žalobce, že by poškozená M. V. pokračovala v útoku, pokud by jí nezasadil silný úder, nebyly ničím prokázány a jsou zcela nelogické ve světle zjištěných okolností případu. Skutečným cílem M. V. bylo nestresovat dále vnučku a vyhovět jí tak, aby mohla zůstat doma.
33. Jak již bylo výše uvedeno, ke spáchání předmětného přestupku zákon vyžadoval úmyslné zavinění. Ze spisového materiálu a z provedeního dokazování vyplynulo, že jednání žalobce bylo jednoznačně záměrné s cílem zabránit jakémukoliv dalšímu odporu v tom, aby si děti (i proti vůči nezletilé dcery) odvedl. Vzhledem k zjištěným skutkovým okolnostem a způsobu protiprávního jednání si lze stěží představit, že by žalobce jednal z pouhé nedbalosti. Soud ve shodě se závěry žalovaného dospěl k závěru, že v posuzované věci bylo provedeno dostatečné a úplné dokazování, na jehož základě byla učiněna správná skutková zjištění a správný závěr o naplnění všech znaků přestupku proti občanskému soužití podle § 7 odst. 1 písm. c) bod 4. přestupkového zákona.

Důkazní prostředky tvoří ucelený řetězec na sebe navazujících skutečností, kdy není pochyb o vině žalobce ze spáchání předmětného přestupku.

34. Za spáchaný přestupek mohla být žalobci uložena pokuta až do výše 20 000 Kč podle § 7 odst. 4 písm. b) přestupkového zákona. Správní orgán uložil žalobci pokutu při samé spodní hranici zákonné sazby, tedy ve výši 1 000 Kč. U žalobce neshledal žádné polehčující ani přitěžující okolnosti. Zjevně upřednostnil dosavadní žalobcovu bezúhonnost. Žalobce v žalobě ničeho nenamítal proti uložené pokutě, soud se tedy nemusel blíže zabývat přezkumem uloženého správního trestu.
35. Soud má za to, že provedené dokazování bylo dostatečné, v hodnocení důkazů logické, bez jakýchkoliv excesů, stav věci byl zjištěn na základě provedených důkazů bez důvodných pochybností a v nezbytném rozsahu ve smyslu § 2 správního řádu, přičemž právní hodnocení skutku bylo provedeno přiléhavě. Žalobce naplnil všechny obligatorní znaky přestupku i materiální znak představující společenskou škodlivost, kdy je upřednostněna ochrana společnosti před širokým spektrem hrubých zásahů do občanského soužití, které již nejsou pouhou nezdvořilostí.

V. Závěr a náklady řízení

36. Soud tedy shledal námitky žalobce neopodstatněnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí soud přihlížet z úřední povinnosti, zamítl žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
37. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak, jakožto úspěšnému účastníku řízení, právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 31. října 2024

JUDr. Kateřina Mrázová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně

